

Sygn. akt II S 142/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Cholewa-Kuchta (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Jarosław Tyrpa

SO Katarzyna Oleksiak

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. K.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie do sygn. akt I C 2828/13/N z powództwa J. P. przeciwko M. K. o zapłatę

postanawia:

1. stwierdzić przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie do sygn. akt I C 2828/13/N;
2. przyznać od Skarbu Państwa -Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie na rzecz M. K. kwotę 2.000,00 zł (dwa tysiące złotych);
3. zasądzić od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie na rzecz M. K. kwotę 257,00 (dwieście pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
4. nakazać Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie zwrócić na rzecz M. K. kwotę 100,00 zł (sto złotych), uiszczoną tytułem opłaty sądowej od skargi.

SSO Katarzyna Oleksiak SSO Agnieszka Cholewa-Kuchta SSO Jarosław Tyrpa

UZASADNIENIE

Skarżący M. K. wniósł o stwierdzenie, że w sprawie rozpoznawanej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie pod sygn. akt I C 2828/13/N nastąpiła przewlekłość postępowania, przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kwoty 2.000 zł, zwrot uiszczonych opłat od skargi oraz zasądzenie od Skarbu Państwa kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że w toku postępowania w dniu 10.08.2015 r. wpłynęło do Sądu pismo będące uzupełniającą opinią biegłego. W dniu 16.09.2015 r. zostało wydane zarządzenie o doręczeniu i zakreśleniu pełnomocnikom stron terminu 2 tygodni do zgłoszenia ewentualnych zarzutów. Dla obu pełnomocników termin upłynął w dniu 08.10.2015 r., żaden z nich dodatkowych zarzutów nie złożył. Dopiero w dniu 04.01.2016 r. - a więc po upływie prawie 3 miesięcy, podczas których w sprawie nie były podejmowane żadne czynności, a w szczególności nie wyznaczono terminu rozprawy - zostało wydane zarządzenie o wyznaczeniu

terminu rozprawy na dzień 15.03.2016r. Rozprawa ta została odwołana w dniu, w którym miała się odbyć, jednakże wyznaczenie nowego sędziego referenta nastąpiło dopiero w dniu 22.04.2016 r. W ocenie skarżącego bezczynność Sądu Rejonowego jaka powstała w okresie od 08.10.2015 r. do 04.01.2016 r. oraz od 15.03.2016 r. do

22.04.2016 r. spowodowała przewlekłość postępowania.

Swój udział w postępowaniu zgłosił Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie, który wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W zakresie rozpoznania skargi w sprawie o sygn. akt I C 2828/13/N Sąd Okręgowy na podstawie analizy akt sprawy ustalił następującą sekwencję czynności procesowych:

- w dniu 30 lipca 2013 r. wpłynął do Sądu pozew,
- w dniu 1 sierpnia 2013 r. zarządono rozpoznanie sprawy w postępowaniu upominawczym i sprawa została przydzielona Referendarzowi, który w dniu 28 sierpnia 2013 r. stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.,
- w dniu 3 września 2013 r. sprawa została przydzielona do referatu Sędziego,
- zarządzeniem z dnia 17 października 2013 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 8 stycznia 2014r., na której Sąd dopuścił dowód z dokumentów i zeznań stron oraz rozprawę odroczył celem przesłuchania stron na dzień 9 kwietnia 2014 r. Na tej rozprawie z kolei Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego, zakreślając stronom termin 2 tygodni na złożenie zaliczek,
- w dniu 29 kwietnia 2014 r. wpłynęło potwierdzenie złożenia zaliczki, a zarządzeniem z dnia 20 maja 2014 r. zwrócono się do biegłego o sporządzenie opinii,
- w dniu 1 sierpnia 2014 r. biegły złożył opinię, przy czym w dniach od 29 lipca 2014 r. do 29 sierpnia 2014 r. Sędzia Referent przebywał na urlopie wypoczynkowym. Zarządzeniem z dnia 2 października 2014 r. Referent polecił wezwać biegłego do uzupełnienia opinii. W dniu 21 października 2014 r. biegły przedłożył opinię uzupełniającą. Zarządzeniem z dnia 5 lutego 2015 r. Referent polecił doręczenie pełnomocnikom odpisu opinii, zobowiązując do składania zarzutów do opinii w terminie 2 tygodni. Postanowieniem z dnia 19 marca 2015 r. przyznano biegłemu wynagrodzenie, a zarządzeniem z tego samego dnia polecono doręczenie biegłemu odpisu pisma zawierającego zarzuty do opinii i zobowiązanie do ustosunkowania się do tych zarzutów. W dniu 10 kwietnia 2015 r. biegły złożył pismo zawierające ustosunkowanie się do zarzutów. Zarządzeniem z dnia 23 kwietnia 2015 r. polecono doręczyć pełnomocnikom stron odpisy opinii uzupełniającej biegłego, zobowiązując do składania ewentualnych zarzutów w terminie 2 tygodni. W dniu 20 maja 2015 r. wpłynęły zarzuty pozwanego do opinii biegłego. W liniach od 6 do 15 lipca 2015 r. Referent przebywał na urlopie wypoczynkowym. Zarządzeniem z dnia 20 lipca 2015 r. polecono doręczyć biegłemu kopię pisma zawierającego zarzuty, wzywając biegłego do ustosunkowania się do nich. W dniu 10 sierpnia 2015 r. biegły złożył pismo zawierające ustosunkowanie się do zarzutów. W dniach od 30 lipca do 28 sierpnia 2015 r. Sędzia Referent przebywał na urlopie wypoczynkowym,
- zarządzeniem z dnia 16 września 2015 r. polecono doręczenie pełnomocnikom stron odpisu opinii uzupełniającej, zobowiązując do składania ewentualnych zarzutów w terminie 2 tygodni,
- w dniu 4 stycznia 2016 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 15 marca 2016 r. Rozprawa ta jednak została odwołana z uwagi, na sprawiedliwioną nieobecność sędziego referenta,
- zarządzeniem z dnia 22 kwietnia 2016 r. nastąpiła zmiana Sędziego Referenta z powodu przedłużającej się nieobecności dotychczasowego Sędziego. W tym samym dniu wyznaczono rozprawę na dzień 6 czerwca 2016 r. Na

rozprawie w dniu 6 czerwca 2016 r. zostało przeprowadzone postępowanie dowodowe, po czym odroczono ogłoszenie wyroku na dzień 20 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy miał na uwadze, iż skarżący zarzucił Sądowi Rejonowemu beczynność w okresie od 08.10.2015 r. do 04.01.2016 r. oraz od 15.03.2016 r. do 22.04.2016 r. W powyższym stanie sprawy nie budzi wątpliwości, że postępowanie Sądu Rejonowego w tym okresie jest dotknięte przewlekłością postępowania.

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki określiła w art. 2 ust. 1 pojęcie przewlekłości postępowania, stanowiąc, że przewlekłość zachodzi wówczas, gdy postępowanie w danej sprawie trwa dłużej niż jest to konieczne do wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne do rozstrzygnięcia sprawy, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenia dla strony, która wniosła skargę rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron. Normatywna treść powołanego przepisu wskazuje zatem, że przewlekłość postępowania ma miejsce, gdy trwa ono ponad konieczność niezbędną do wyjaśnienia istotnych dla końcowego rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych i prawnych, leżących w związku przyczynowym z działaniem lub beczynnością sądu. „Przez przewlekłość postępowania rozumie się w praktyce brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów. Chodzi o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, to jest odbywały się bez zbędnej zwłoki (...). Przewlekłość postępowania zachodzi wtedy tylko, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 r., II S 28/10, KZS 2010/11/50). Zwłoka stanowi kwalifikowane, tj. zawinione opóźnienie, stąd nie każde więc przedłużenie czynności postępowania stanowi naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, który Sąd Okręgowy w pełni podziela, ustalenie „zaistnienia przewlekłości postępowania nie jest zależne jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, a jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami przewidującymi prowadzenie określonych procedur” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 11 maja 2005 r., II S 26/05, Lex nr 151808). Należy stwierdzić, że w przypadku postępowań jurysdykcyjnych ocenie podlega terminowość dokonywania czynności zmierzających do rozstrzygnięcia sprawy, przy czym „sama długość postępowania nie przesądza jeszcze o tym, iż jest ono przewlekłe. Konieczne wskazanie na konkretne długotrwałe i nieuzasadnione zaniechanie sądu, względnie na dokonywanie czynności w sposób nieefektywny albo na działania, które jedynie pozorują podejmowania czynności w sprawie” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 września 2012 r., I S 83/12, Lex nr 1217714).

Z analizy akt sprawy wynika, że w postępowaniu przed Sądem Rejonowym dochodziło do pewnych przerw pomiędzy kolejnymi czynnościami, co może być po części usprawiedliwione dużym obciążeniem referatów poszczególnych sędziów. Jednakże nie budzi wątpliwości Sądu Okręgowego, że do rażącej i nie znajdującej uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy zwłoki doszło w okresie od 21 października 2014r do 5 lutego 2015r. po złożeniu opinii uzupełniającej a wydaniu zarządzenia o jej doręczeniu oraz od 16 września 2015 r. , kiedy to wydano zarządzenie o doręczeniu pełnomocnikom opinii uzupełniającej, zobowiązując do składania ewentualnych zarzutów do dnia wyznaczenia terminu rozprawy w dniu 04 stycznia 2016 r., na dzień 15 marca 2016 r.

Tych okresów przewlekłości postępowania nie może w całości tłumaczyć fakt, jak wynika z odpowiedzi na skargę Prezesa Sądu Rejonowego, że obciążenie referatów wynosi od 600 do 850 spraw czynnych na sędziego . Oczywiście jest to bardzo duże obciążenie i gdyby doszło jedynie do stwierdzenia jednego okresu przewłoki w postępowaniu można byłoby to uznać za fakt incydentalny i usprawiedliwiony ilością spraw ale występowanie w sprawie nieskomplikowanej dwóch okresów nieusprawiedliwionych okresów beczynności 4 i 3 miesięcznych nie można uznać za incydentalne.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy stwierdził przewlekłość postępowania prowadzonego do sygn. akt I C 2828/13/N, na podstawie art. 12 ust. 2 w/w ustawy.

Na podstawie art. 12 ust. 4 w/w ustawy przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego na rzecz skarżącego kwotę 2.000 zł, uznając iż kwota ta jest adekwatna do stwierdzonego stopnia przewlekłości postępowania.

W przedmiocie kosztów niniejszego postępowania Sąd Okręgowy rozstrzygnął na zasadzie § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

Wobec zasadności skargi co do zasady, zwrotowi w trybie art. 17 ust. 3 w/w ustawy podlegała opłata w kwocie 100 zł.

SSO Katarzyna Oleksiak SSO Agnieszka Cholewa-Kuchta SSO Jarosław Tyrpa